

metodický materiál

ROZVOJ PŘEDČTENÁŘSKÉ GRAMOTNOSTI

Vypracovaly: Šárka Effenberková, Mgr. Kateřina Horáková,
Mgr. Barbora Vosáhlová

Škola: Mateřská škola – U Dubu, Týniště nad Orlicí, Družstevní 938

2021

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Metodické listy pro rozvoj předčtenářské gramotnosti

2021

Zpracovaly:

Šárka Effenberková

Mgr. Kateřina Horáková

Mgr. Barbora Vosáhlová

Rozvoj předčtenářské gramotnosti

V předškolním věku je rozvoj předčtenářské gramotnosti velice důležitý, jelikož tato dovednost dětem usnadňuje následné setkání s psaným textem na základní škole. Stěžejním prvkem literatury pro děti a mládež je ilustrace. Evokuje v dítěti různé pocity, podněcuje fantazii a dítě se na základě obrázku snaží odhadnout děj. Vyprávění a čtení příběhů a pohádek pomáhá dětem nejen rozšiřovat slovní zásobu, ale jeho prostřednictvím se předškoláci seznamují také s různými životními situacemi, učí se chápat mezilidské vztahy, rozlišovat dobro a zlo a podobně. Velmi oblíbené a užitečné jsou také básničky, písničky a říkadla, ideálně ve spojení s pohybem, díky nimž si děti snáze uvědomí souvislost mezi abstraktním mluveným slovem a jeho reálnou podobou.

Pohádky od maminky

Popis:

Soubor Pohádky od maminky obsahuje 3 pohádky: O PERNÍKOVÉ CHALOUPCE
O BUDULÍNKOVI
O ČERVENÉ KARKULCE

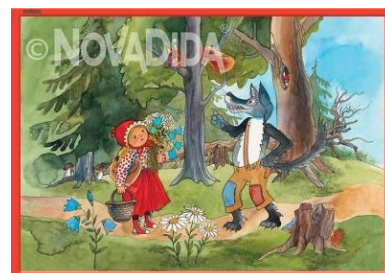
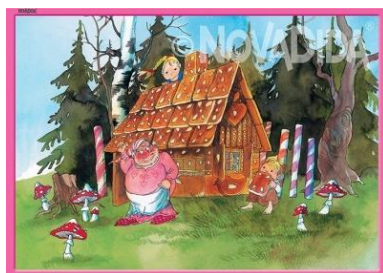
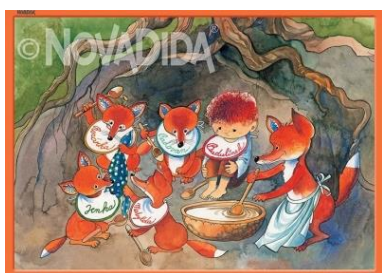
Každá pohádka je tvořena několika kartami A3, z jedné strany s obrázkem a z druhé strany s textem pohádky. Karty jsou očíslovány, aby se dodržela posloupnost děje.

Využití:

Sady karet jednotlivých pohádek se dají využít několika způsoby:

1. Učitel může ukazovat dětem jednotlivé karty a k tomu číst text na zadní straně karty – frontální přístup. Děti po skončení pohádky mohou vypravovat o čem pohádka byla.
2. Karty se mohou rozložit na zem obrázkem nahoru ve správném pořadí a děti mohou podle obrázků vypravovat děj pohádky.
3. Karty se mohou rozložit na zem obrázkem nahoru a v přeházeném pořadí. Děti podle obrázků mohou řadit karty za sebou tak, aby pořadí odpovídalo ději pohádky.

Soubor Pohádky od maminky u dětí prohlubuje schopnost sledovat a vyprávět pohádku. Podporuje a rozvíjí artikulační, řečové i sluchové schopnosti dítěte. Obohacuje slovní zásobu. Pokud děti spolupracují ve skupině, zdokonalují komunikativní dovednosti i vzájemnou kooperaci. Děti mohou být navíc motivovány k dramatickému ztvárnění výše uvedených pohádek.

Bezpečný předškolák

Popis:

Balení obsahuje 32 dřevěných kartiček s obrázky, rozměr: 10 x 10 cm. Na dřevěných kartičkách jsou znázorněny běžné situace ze života dětí, vždy se správným a špatným příkladem řešení.

Cílem hry je identifikovat všechny nebezpečné situace na kartičkách a diskutovat o nich a popř. je dramaticky ztvárnit.

Využití:

Děti mohou s kartičkami pracovat samostatně nebo ve skupinách. Po prohlédnutí kartiček vyberou správné řešení jednotlivých situací a svůj výběr zhodnotí. Kartičky mohou i jednotlivě popisovat.

Jednotlivé situace pomáhají dětem seznámit se např. s pohybem ve venkovním prostředí, s nebezpečnými situacemi, které mohou v běžném životě nastat. Zároveň se dozví, jak se v takových situacích správně zachovat.

Kartičky u dětí podporují využití všech smyslů pro bezpečnou orientaci např. v dopravním prostředí, tříbí schopnost sebeovládání, rozhodování a řešení jednotlivých situací. Prohlubují prosociální chování - jsem součástí celku, mám odpovědnost za sebe i druhé.

Děti si pomocí jednotlivých situací znázorněných na kartičkách uvědomí úctu ke zdraví a k životu svému i ostatních, vnímání možných následků při nevhodném chování vůči druhým. Zároveň si uvědomí možné riziko a nebezpečí ve svém okolí.

Kartičky se mohou využít i k rozlišení pravo-levé orientace, pojmenování a určení polohy – tj. nahoře, dole, vpředu, vzadu, před, nad, pod, odhad rychlosti atd.

Emušáci

Popis:

Emušáci jsou plyšové hračky na rozvoj emoční inteligence. Základem produktu je knížka s pohádkami, ve kterých vystupuje právě plyšák Ferda a jeho pocity.

Využití:

Nejvhodnější příležitostí pro využití plyšáků emušáků je komunitní kruh. Případně lze pracovat i individuálně s konkrétním dítětem, ať už „preventivně“ nebo jako pomoc k vyřešení nějaké silné emoce, kterou dítě prožívá. Dítě se díky této pomůcce může lépe ztotožnit s emocemi, které se v pohádkách řeší. Rodič nebo pedagog má v knížce poznámky, jak s jednotlivými emocemi pracovat a tipy na návazné aktivity. Prostřednictvím žabáka je snazší pro obě strany poradit si se strachem, pláčem, bolestí, taky vědět co ostatní mají rádi a dělá je šťastnými.

Můj kalendář

Popis:

Nádherný látkový kalendář skvělou učicí pomůckou pro děti. Děti se učí čas prostřednictvím ručičkových hodin, můžou si však také v kalendáři poznačit, jaký je měsíc, kolikátého je, jaké je počasí nebo jestli je dopoledne či odpoledne.

Využití:

Tento kalendář umožňuje dětem získávat nenásilnou formou pojem o čase. Díky vizuálnímu vjemu se učí se orientovat v různých částech dne, měsíce a roku. S tím souvisí i zdokonalování předmatematických schopností a logického myšlení.

Nahrávací mikrofon

Popis:

Jedná se o zajímavou elektronickou pomůcku, díky níž si děti užijí spoustu zábavy a zároveň nenásilnou formou rozvíjí předčtenářskou gramotnost. Na mikrofon je možné nahrát až 2 hodiny záznamu, který lze ihned z mikrofonu přehrát nebo stáhnout do počítače pomocí USB kabelu.

Využití:

Nahráváním a následným opakováním mluveného slova, básniček, písniček, jazykolamů, apod. děti rozšiřují svou slovní zásobu a procvičují správnou výslovnost. Trénují zapamatování slyšeného, tedy i sluchovou percepci. Mikrofon lze využít jak při spontánních hrách dětí, tak při částečně nebo úplně řízených činnostech, kdy učitelka například „namluví“ něco na mikrofon, dětem dané slovo nebo větu přehraje a děti mají správně zopakovat. Pro děti je práce s mikrofonem atraktivní a zajímavá a kromě zdokonalování řeči a rozšiřování slovní zásoby zároveň zlepšuje jejich technické dovednosti.

